

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4420204738
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4420204738.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa, v právnej veci navrhovateľa: W. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. N., Q. XXXX/XX, proti oprávnenej z výživného: I. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. N., Q. XXXX/X, o zrušenie výživného pre plnoleté dieťa, o odvolaní povinnej osoby z výživného proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 10. decembra 2020, č. k. 4Pc/27/2020-24, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Nové Zámky (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ v spojení s § 3 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“) rozsudkom zo dňa 10. decembra 2020, č. k. 4Pc/27/2020-24, zamietol návrh. Oprávnenému z výživného náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodnutie prvoinštančný súd právne odôvodnil s poukazom na § 62 ods. 1, 2, § 78 ods. 1 a 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, a § 52 CMP.

3. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že navrhovateľ svojim návrhom zo dňa 29. 10. 2020 sa domáhal zrušenia výživného otca na plnoleté dieťa v sume 60 eur mesačne od podania návrhu. Návrh odôvodnil tým, že nie je v jeho silách platiť výživné na plnoletú dcéru, pretože dcéra ho nenavštevuje, dlhodobo nejaví záujem o neho a ani mu nepomáha. Dcéra napriek nariadeniam súdu nechodila k nemu, a keďže dovŕšila 18 rokov, nemôže si ďalej nárokovat' výživné. Bol ochotný prispievať na výživu, ale cez matku podala návrh na exekúciu zameškaného výživného bez toho, aby ho o tom informovala a spôsobila mu zbytočné finančné náklady. Už dva roky je PN, v lete bol operovaný a teraz ma naplánovanú ďalšiu operáciu. Takéto správanie dcéry voči nemu je neprípustné, lebo ho ťahajú po súdoch, predtým ich ťahal on lebo chcel upraviť styk, ale keď prestal platiť výživné, tak ho dali na exekúciu.

4. Oprávnená z výživného s návrhom spočiatku súhlasila, vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 16. 11. 2020 uviedla, že jej vzťah k otcovi nikdy nebol najlepší, preto nechcela k nemu chodiť a momentálne má taký postoj k veci, že nemieni udržiavať žiadny vzťah s otcom, nechce sa s ním súdiť, nežiada ani výživné, ale posúdenie ponecháva na úvahe súdu, pretože stále študuje. Na pojednávaní uviedol, že otec je pre neho cudzí človek, od cudzieho nechce peniaze. Odsťahoval sa do podnájmu s partnerom, podnájom stojí 350 eur mesačne a 200 eur prispievajú rodičia partnera. Študuje v 3. ročníku denného štúdia na Strednej škole v Hurbanove, t. č. sa vzdeláva dištančne, ale chodí vlakom, ktorý je ešte bezplatný.

Minimálne ešte dva roky bude chodiť do školy. Zarobí si občas brigádnicke v Tesco, iný príjem nemá. V priebehu pojednávania zmenila názor a uviedla, že s návrhom nesúhlasí a žiada, aby otec platil výživné, kým nebude schopný sám sa živiť.

5. Po vykonanom dokazovaní prvoinštančný súd zistil, že účastníci konania sú v príbuzenskom pomere otca a dcéry. Na základe rozsudku Okresného súdu Nové sp. zn. 7P/267/2018-143 zo dňa 09. 03. 2020 bolo naposledy určené výživné na oprávneného z výživného zo strany otca vo výške 60 eur mesačne, počnúc od 01. 09. 2018, vždy do 15. dňa v mesiaci. Navrhovateľ si svoju vyživovaciu povinnosť neplnil, preto zákonný zástupca oprávneného z výživného, a to matka oprávneného z výživného podala návrh na vymoženie pohľadávky prostredníctvom súdneho exekútora.

6. Navrhovateľ požiadal o zrušenie výživného z dôvodu, že jeho dcéra, t. j. oprávnená z výživného dovŕšila dňom 28. 10. 2020 plnoletosť. Z argumentov otca je zrejmé, že otec nechce platiť výživné z dôvodu, že dcéra sa o neho nezaujíma, vôbec sa nestýkajú a nemá o neho záujem. Z vyjadrenia oprávnenej z výživného súd zistil, že študuje na Strednej priemyselnej škole stavebnej v Hurbanove formou denného štúdia, 3. ročník. Momentálne sa vzdeláva z domu kvôli situácii pre COVID-19, avšak obvyčajne dochádza do Hurbanova vlakom, ktorý bol pre študentov bezplatne. Býva s partnerom v podnájme, za podnájom platia 350 eur mesačne, z tejto sumy im prispievajú rodičia partnera sumou 200 eur mesačne. Peniaze, ktoré jej posielal otec, od matky nevyžadovala, pretože otec sa o ňu nezaujíma, vždy keď sa s ním dostane do kontaktu, vyvolá konflikt, ona už chce mať pokoj.

7. Súd prvej inštancie na základe predložených dôkazov dospel k tomu záveru, že návrh nebol podaný dôvodne. Navrhovateľ podal síce návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti voči dcére, avšak jediným dôvodom na zrušenie výživného bol fakt, že dcéra dovŕšila plnoletosť. Zo spisu sp. zn. 7P/267/2018 súd prvej inštancie zistil, že posledná úprava výživného bola dňom 09. 03. 2020, od tej doby uplynulo 9 mesiacov, ale k výraznej zmene pomerov na strane účastníkov konania nedošlo. Navrhovateľ musel mať vedomosť o tom, že síce jeho dcéra je už plnoletá, ale nie je schopná sama sa živiť, pretože sa neustále pripravuje budúce povolanie formou denného štúdia, ktoré ukončí až o dva roky. Tieto skutočnosti vyplývajú aj z obsahu tohto spisu, ako aj z výpovedí účastníkov v konaní sp. zn. 7P/267/2018, ako aj v tomto konaní. Z dikcie zákona o rodine vyplýva, že rodičia majú vyživovaciu povinnosť voči svojim deťom až do doby, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Oprávnená z výživného síce na pojednávaní najprv tvrdila, že s návrhom súhlasí, ale tento jej súhlas súd považoval za bezpredmetný, pretože jediným dôvodom jej súhlasu bola skutočnosť, že s otcom má negatívne skúsenosti, otec vždy vyvolá konflikt, preto sa s ním nestretáva, a preto nechcela od neho ani žiadne plnenie. Súd však musel prihliadnúť na potreby aj plnoletého dieťaťa, nielen maloletého dieťaťa, a to v prípade, keď dieťa stále študuje a nie je schopné zabezpečiť si výživu práve z dôvodu prípravy na budúce povolanie. Z toho vyplýva, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva priamo zo zákona, preto rodičia sú povinní zabezpečiť pre deti základné životné potreby a postarať sa o ich všestranný vývin. S poukazom na tieto skutočnosti súd návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti otca voči dcére zamietol.

8. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že nárok na náhradu trov konania v konaní úspešnej oprávnenej z výživného nepriznal z dôvodu, že žiadne trovy jej v konaní nevznikli.

9. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec - povinný z výživného, žiadajúc odvolací súd, aby zrušil vyživovaciu povinnosť voči jeho dcére. Uviedol, že oprávnená s návrhom súhlasila. Uviedla, že nemá s ním záujem udržiavať vzťah a nechce aby platil výživné. Nechce sa súdiť a nepýtala ani výživné, ktoré jej poslal na účet jej matky a to od októbra 2020 kedy dovŕšila 18 rokov. Uviedla, že má prácu, sama sa živí spoločne so svojím partnerom, ktorý od januára 2021 nastupuje do práce a uživí aj ju, preto nie je odkázaná na výživné od otca. Chce mať pokoj a žiť svoj život. Uviedla, že sa odsťahovala od matky a žije v podnájme so svojím partnerom a hospodária spolu. Potvrdenie o platení nájmu však nepredložila. Počas pojednávania sudkyňa vyvíjala na ňu psychický nátlak, aby svoje pevné rozhodnutie zmenila a trvala na zachovaní platenia výživného. Hučala do nej dovtedy, kým ju celkom zneistila a kým si názor nezmenila. Tiež prerušila pojednávanie, aby sa oprávnená poradila so svojím partnerom ohľadom potreby platenia výživného, pritom dotýčny nebol účastníkom konania. Hlavne ju zneistila poukázaním na možné problémy, ktoré môžu nastať v budúcnosti, avšak nie v blízkej. Tiež jej dávala právne rady, ktoré jemu potom neposkytla, ale odkázala na právnikov. Nemohol ani namietat voči jej nátlaku a ovplyvňovaniu oprávnenej. Pod hrozbou poriadkovej pokuty 200 eur nemal ani ceknúť. V právnom poradenstve však zabudla spomenúť, že ako plnoletá môže podať návrh na určenie výživného

od rodičov a to nie len od otca. Dcéra I. ako aj jej sestra sa vie o sebe postarať a nie je odkázaná na finančnú pomoc prostredníctvom výživného od otca, pretože pracuje a od matky výživné cez súd nepožaduje. Jej dcéra má pravidelný príjem, má možnosť dať návrh na určenie výživného na plnoleté dieťa od matky.

10. K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila oprávnená z výživného tak, že nemá záujem sa stretávať s otcom za výživné. Rozhodla som sa ponechať vec na zákon a súd. Tvrdenia otca nie sú pravdivé. Tak ako počas súdu 10.12.2020 aj teraz je stále študentkou Strednej priemyselnej školy stavebnej v Hurbanove. Pracuje len ako brigádnik pár hodín do mesiaca. Tohto času žije s priateľom v podnájme, kde spoločne platia nájomné. Priateľ je SZČO niečo vyše roka. Od minulého roka kvôli pandemickej situácii žije iba zo štátneho príspevku. Jej vyjadrenie k odvolaniu je, že nikdy netvrdila, že si nenárokujú výživné.

11. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou stranou v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP a § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie a konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65 - § 67 zák. č. 161/2015 Z. z. CMP), prejednal odvolanie otca - povinného z vyživovacej povinnosti bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) za splnenia povinnosti ustanovenej v ust. § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

12. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

14. Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

17. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

18. Podľa § 157 CMP, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

19. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

20. Pojem výživné znamená zabezpečovanie a úhradu osobných potrieb medzi osobami, ktoré majú k sebe príbuzenský alebo iný rodinný vzťah. Pojmovými znakmi výživného je majetková hodnota, ktorá má vyhranený účel (úhrada osobných potrieb) a že jej základom a vlastným dôvodom existencie je určitý osobný, rodinný vzťah medzi oprávneným a povinným. Vyživovacia povinnosť má osoba, ktorá má hradiť úhradu osobných potrieb. Korešponduje jej nárok na výživné, ktorý má osoba oprávnená. Výživné je právny inštitút, ktorý je vnútorne diferencovaný a to podľa povahy osobného pomeru medzi oprávneným a povinným. Spoločenské funkcie vykazujú rozdiely, pokiaľ ide o jednotlivé druhy výživného. Z toho hľadiska je spoločensky najvýznamnejšia vyživovacia povinnosť rodičov k deťom. Funkcia výživného je podmienená i mravnými názormi spoločnosti. Právna úprava inštitútu výživného sa snaží zaistiť, aby tam, kde dôjde k poruchám v rodinnoprávnych vzťahoch, bola riešená tak, aby ich pôsobenie bolo čo najmenej obmedzené. Pre úpravu výživného to konkrétne znamená, že zákon usiluje zaistiť i pre poruchové prípady plnenie výživného pravidelne, riadne a v rozsahu, ktorý zodpovedá jeho funkcii v rodine. Nárok na výživné a vyživovacia povinnosť sú založené priamo v zákone. To znamená, že k vzniku vyživovacej povinnosti postačí, aby tu existovali podmienky, ktoré zákon stanoví, bez toho, aby k tomu museli pristúpiť akékoľvek ďalšie právne skutočnosti. Výživné, i keď je samostatným nárokom, má úzky vzťah k iným inštitútom rodinného práva. Platí to najmä o ustanoveniach o výchove maloletých detí, lebo povinnosť rodičov zaistiť ich riadnu výchovu i výživu je potrebné chápať komplexne. Právne predpisy, ktoré upravujú výživné, majú kogentnú povahu, teda nemôžu byť menené dohodou medzi oprávneným a povinným. Z povahy výživného ako zákonného nároku vyplýva i to, že zákon záväzne upravuje i jeho rozsah. Vzhľadom k mnohotvárnosti konkrétnych prípadov sa pri jeho určovaní kladie dôraz na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti a možnosti povinného. Pri rozhodovaní o výživnom musí súd vychádzať zo zistení, ktoré určujú rozhodujúce podmienky pre stanovenie a výšku výživného v dobe rozhodovania. Pre rozsudok je rozhodný stav, ktorý tu je v dobe jeho vyhlásenia.

21. Plnenie vyživovacej povinnosti je (z pohľadu potreby autoritatívneho súdneho rozhodnutia) spravidla dobrovoľné, jej úprava súdnym rozhodnutím býva následkom nezhôd v osobnej sfére účastníkov príslušných rodinnoprávnych vzťahov. Riešenie na to nadväzujúcich majetkových otázok dotknuté subjekty vnímajú veľmi citlivo. Zákon preto pojmovo vymedzuje kritériá ako určitý návod pre súd, kombináciou ktorých sa má určiť konkrétna výška výživného. Na strane oprávneného sú relevantné odôvodnené potreby. Na strane povinného sa preskúmvajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery. V súlade s princípom potenciality príjmov na uvedené hľadiská súd u povinného prihliada aj v prípade, ak sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako v prípade neprimeraných majetkových rizík, ktoré na seba povinný berie.

22. Odvolací súd poznamenáva, že predmetom tohto konania bol návrh navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti k plnoletej dcére (oprávnenej z výživného), s ohľadom na tvrdenú skutočnosť, že táto nadobudla plnoletosť, od poslednej úpravy, ktorá bola realizovaná rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 09. 03. 2020, č. k. 7P/267/2018-143.

23. Súd prvej inštancie návrh zamietol, pretože nezistil, že by nastali také okolnosti, ktoré by odôvodňovali konštatovať stav, že oprávnená z výživného je schopná sa sama živiť.

24. Odvolací súd preskúmvajúc dôvodnosť podaného odvolania dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie vo veci samej, dostatočne zistil skutkový stav, v dôsledku čoho dospel aj k správne právnemu záveru ohľadom pretrvávajúceho stavu odkázanosti dcéry na výživu otca (navrhovateľa).

25. K zmene pomerov môže dôjsť na strane oprávneného, povinného z výživného alebo na oboch stranách. Podľa okolností konkrétneho prípadu môže ísť o subjektívne, ako aj objektívne skutočnosti, o zmenu v oblasti príjmových pomerov, výdavkov, celkových majetkových pomerov. Nie je vylúčené, aby sa ako zmena pomerov posúdil aj vzniknutý rozpor s dobrými mravmi. V praxi môže byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti zmena potrieb dieťaťa z dôvodu začiatku plnenia školskej dochádzky, prechod medzi jednotlivými stupňami školského systému, ďalej zmena zdravotných pomerov, strata zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, odpadnutie zákonnej podmienky pre vyživovacia povinnosť - nadobudnutie spôsobilosti samostatne sa živiť, uzavretie manželstva (oprávneným pri príspevku na výživu rozvedeného manžela), strata schopností, možností poskytovať výživné (tak ako vyživovacia povinnosť vzniká zo zákona, môže zo zákona aj zaniknúť;

v prípade súdnej úpravy vyživovacej povinnosti sa však spravidla účastníci z dôvodu právnej istoty dožadujú vyslovenia zrušenia vyživovacej povinnosti).

26. Zo znenia ustanovenia § 78 vyplýva, že prichádza do úvahy jednak zrušenie a jednak zmena, ktorou možno rozumieť zníženie alebo zvýšenie výživného. Ustanovenie rešpektuje dispozičný princíp a princíp oficiality. Pre zmenu alebo zrušenie rozhodnutia o vyživovacej povinnosti voči plnoletému sa vyžaduje aktivita (ide výlučne o návrhové konanie) zo strany dotknutých osôb. Pri maloletom dieťati je možná zmena aj v konaní začatom bez návrhu, a to nielen zvýšenie, ale aj zníženie, resp. zrušenie výživného. V prípade podania návrhu súd ním nie je pri maloletých viazaný, môže rozhodnúť aj o inej forme zmeny, než sa požaduje.

27. Pri plnoletých osobách sa tvrdená zmena pomerov v minulosti posudzuje ku dňu začatia súdneho konania. Najneskôr musí byť zmena pomerov daná v čase rozhodovania súdu. Nemožno rozhodnúť o zmene pomerov, ktorá má nastať v budúcnosti. Náležitosťou návrhu na zmenu alebo zrušenie vyživovacej povinnosti v takomto prípade je uvedenie údajov o tom, odkedy má byť zmena vykonaná. Podanie návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti, napriek deklaratórnym účinkom rozsudku, neopravňuje povinného prestať s plnením výživného. Riadnym plnením až do právoplatnosti rozsudku sa vyhne prípadným trestnoprávnym alebo exekučným následkom v prípade, ak súd návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti nevyhoví.

28. V predmetnej veci súd prvej inštancie zisťoval zmenu pomerov na strane všetkých účastníkov konania, ku ktorej došlo od posledného rozhodovania o výživnom. V tomto smere dostatočne zistil skutkový stav veci, ktorý odôvodňuje záver, že nenastala zmena pomerov na strane navrhovateľa, ako aj na strane oprávnenej z výživného, ktorá by odôvodňovala, aby súd vyhovel návrhu navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti. Samotná skutočnosť nadobudnutia plnoletosti nie je dôvodom pre zrušenie vyživovacej povinnosti povinnej osoby. Najpravidelnejším dôvodom pre zrušenie vyživovacej povinnosti u plnoletej oprávnenej osoby z výživného je, že je schopná sa sama živiť.

29. Táto schopnosť nie je viazaná na dosiahnutie určitej vekovej hranice, konkrétne ani na dosiahnutie plnoletosti. Schopnosť dieťaťa, aby sa živilo samo je závislá na tom, kedy sa dieťa stane spôsobilým hradiť svoje odôvodnené potreby. Pre stanovenie momentu, kedy vyživovacia povinnosť rodiča k dieťaťu zaniká, je podstatné, kedy dieťa nadobudlo všetky schopnosti samé sa živiť, za ktoré sa tradične akceptuje ukončenie štúdia, keďže dieťa získalo všetky predpoklady na uplatnenie sa v pracovnom pomere. Nie je podstatné, či dieťa aj v skutočnosti do pracovného pomeru nastúpi. V takomto prípade je potrebné vyhodnotiť dôvody, pre ktoré dieťa aj napriek nadobudnutiu všetkých schopností samé sa živiť žiaden príjem nedosahuje (Uznesenie ÚS SR, sp. zn. II. ÚS 648/201510).

30. Odvolací súd konštatuje, že v tomto prípade oprávnená z výživného pokračuje v štúdiu, v ktorom sa pripravuje na svoje budúce povolanie, pričom nemožno pod vplyvom skutočnosti, že si príležitostne priliepa brigádnicou činnosťou a že nadobudla plnoletosť povedať, že je schopná sa sama živiť. Závery prvoinštančného súdu sa zhodujú s aplikačnou praxou naplňajúc zákonné podmienky. Uvedené uzavrelo prvý z troch základných bodov odvolacích dôvodov.

31. Druhým bodom bola skutočnosť, že navrhovateľ je dlhodobo PN a uvedené má potom vplyv na jeho schopnosť plniť výživné. K uvedenému odvolací súd konštatuje, že uvedená skutočnosť bola zohľadnená v predchádzajúcom rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 09. 03. 2020, č. k. 7P/267/2018-143, pričom podľa tvrdení navrhovateľa trvala práceneschopnosť od 25. 03. 2019, čo znamená, že uvedené malo vplyv na posudzovanie výživného v skoršom súdnom rozhodnutí. V prípade, ak navrhovateľ uviedol skutočnosť, ktorá bola prítomná v čase skoršieho rozhodovania súdu, potom bez ďalšieho nemožno hovoriť o zmene pomerov, ktoré by odôvodňovali postup na zmenu alebo až zrušenie vyživovacej povinnosti.

32. Tretím dôvodom podaného odvolania bola výčitka otca smerujúca k priebehu pojednávania a postupu súdu pri jeho rozhodovaní. Uvedený dôvod sa teda týkal procesného postupu prvoinštančného súdu. Namietal, že sudkyňa vyvíjala psychický nátlak na oprávnenú z výživného, aby trvala na zachovaní výživného. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že v priebehu konania oprávnená z výživného uviedla, že jej vzťah k otcovi nikdy nebol najlepší, a preto k nemu ani nechcela chodiť a nechcela ani výživné.

Všetko riešila jej mama. Jej postoj teraz je, že nemieni udržiavať žiadny vzťah s otcom, nechce sa s ním súdiť, nežiadala ani výživné, no posúdenie nechala na súd, pretože ešte študuje.

33. Podľa § 155 CMP uvedenom v rubrike označenej ako konanie vo veciach výživného plnoletých osôb, konanie sa začína len na návrh.

34. Podľa § 156 CMP, účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

35. Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

36. Podľa § 36 CMP, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

37. Podľa § 37 CMP, súd si môže osvojiť zhodné skutkové tvrdenia účastníkov, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti, len ak nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním.

38. Odvolací súd konštatuje, že konanie o výživnom plnoletých osôb podľa recentnej procesnej úpravy podlieha pravidlám civilného mimosporového kódexu, pričom špeciálna úprava týchto konaní je upravená v ust. §§ 154 až 157 CMP. Špeciálna úprava sa týka najmä úpravy návrhovej iniciatívy, ktorá vyžaduje návrhovú iniciatívu, na rozdiel od iných konaní upravených v CMP, a ktoré konania možno začať aj bez návrhu. Odhliadnuc od uvedeného ale možno povedať, že na konanie ako také (priebeh a dokazovanie) sa vzťahuje všeobecná úprava CMP. Uvedené znamená, že predovšetkým sa uplatňujú mimosporové pravidlá dokazovania vrátane kvality skúmaných skutočností.

39. Odvolací súd vzhľadom na námietky navrhovateľa v odvolaní iniciatívne preskúmal audiozáznam z pojednávania zo dňa 10. 12. 2020, na ktorom boli účastní tak navrhovateľ, ako aj oprávnená z výživného. Preskúmaním uvedeného odvolací súd zistil, že v priebehu konania vec prejednávajúca zákonná sudkyňa adresovala smerom k oprávnenej z výživného otázky týkajúce sa jej budúcnosti ohľadne jej výživy, v prípade, že by výživné od otca nežiadala. Otázky smerovali k tomu, ako bude zabezpečovať svoju výživu. Uvedené otázky a následne telefonická komunikácia oprávnenej z výživného s jej priateľom (počas prerušeného pojednávania) následne aj podľa obsahu vyjadrení jednoznačne utvrdila oprávnenú z výživného v tom, že výživné od otca požaduje. Obsah toho, že oprávnená z výživného od otca výživné nechce bol podľa názoru odvolacieho súdu väčšmi spojený so skutočnosťou, že nechce výživné od osoby, s ktorou sa ani nechce stretávať (ako s otcom), a v priebehu konania sa napokon rozptýlila a jednoznačne na výživnom oprávnená z výživného trvala. Pokiaľ išlo o priebeh a postup súdu (sudkyne) treba povedať, že súd postupujúci v zmysle zásad konania podľa civilného mimosporového poriadku vyžaduje, aby súd zisťoval a vyhodnocoval aj z vlastnej iniciatívy otázky relevantné pre konanie. Nemožno vylúčiť, že prím v otázke tvrdení, navrhovania a zabezpečovania dôkazov majú účastníci konania, pretože tí najlepšie vedia čo chcú súdu povedať a ako to chcú preukázať. Uvedené ale neznamená, že súd iniciatívne nezisťuje aj ďalšie do úvahy pripadajúce skutočnosti relevantné pre konanie. Potom otázky sudkyne smerujúce k spôsobu a rozsahu výživy oprávnenej osoby aj do budúcnosti neznamenajú nič iné ako zisťovanie toho, či vyživovacia povinnosť určená osobe oprávnenej po jej znížení alebo zrušení nebude v rozpore so zákonnou vyživovacou povinnosťou upravenou v zákone o rodine. Inými slovami postup súdu na pojednávaní neprekročil v zmysle vyššie uvedeného hranicu, za ktorou by sa už dalo hovoriť o porušení práva na spravodlivý proces. Napokon procesný postoj oprávnenej z výživného zotrval na tom, že výživné od otca žiadala.

40. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti rozhodol odvolací súd tak, že rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil s poukazom na § 387 ods. 1 CSP.

41. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

42. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).